

Paper: Demokratifrågan i styrdokument och läroböcker för historia 1b i relation till GY25

Author: Magnus P. S. Persson, Universitetslektor i historia, Institutionen för kulturvetenskaper, Linnéuniversitetet, Sverige, magnus.persson@lnu.se

Abstract

Inför höstterminen 2025 förändras svensk gymnasieutbildning genom GY25. Den huvudsakliga förändringen är ett skifte från kursbetyg till ämnesbetyg, men det finns även andra nydaningar: ”Ämnen, examensmål, program mål [...] uppdateras för att passa framtidens studier och yrkesliv” (Övergripande 2024).

Konferenspaperets första syftet är att undersöka vilka förändringar som görs i styrdokumentet för GY25 för historieämnet i relation till tidigare styrdokument. Det andra syftet är att undersöka hur dessa förändringar manifesteras i läroböcker för historia 1b, som publiceras som ett resultat av GY25. Till dags dato har en reviderad lärobok publicerats, men enligt information på förlags hemsidor är flera titlar att vänta under 2025.

Sparrlöf har tidigare konstaterat tidigare diskrepanser mellan innehållet i styrdokument, inklusive ämnesplaner och läroböcker (Sparrlöf 2012:61–62), vilket gör det relevant att fortsatt studera relationen mellan styrdokument och läroböcker. Sparrlöf har även observerat begränsade förändringar i läroboksinnehåll efter förändringar av styrdokument och konstaterar att ”intrycket är att nytugåvorna till stor del utgörs av revideringar av äldre upplagor” (Sparrlöf 2012:67–69, citat 69).

Utifrån den refererade undersökningen ställs frågan om det förändrade innehållet i styrdokument över tid, inklusive GY25, samt frågan om och på vilka sätt läroböcker följer styrdokumentet. Som en del av detta undersöks i vilken mån och på vilket sätt läroboksinnehållet korresponderar med innehållet i nya styrdokument. Den använda metoden är en kombination av en enklare kvantitativ och kvalitativ innehållsanalys, där den senare delen som relativt sett mer betydelsefull (Boréus & Sebastian Kohl 2018).

För att begränsa omfattningen av undersökningen riktas den in på den andra punkten av det centrala innehållet, demokratifrågan: ”framgångar och motgångar för demokratisering i Sverige och andra delar av världen från upplysningstiden till nutid. Konsekvenser av industrialisering och demokratisering”. Det är angeläget att undersöka på vilka sätt och i vilken omfattning läroböcker i historia tar upp demokratifrågan från 1800-tal till nutid.

Keywords: GY25, styrdokument, demokrati, läroböcker, historia; GY25, national curriculum, democracy, textbooks, history

References

- Boréus & Kohl, ”Innehållsanalys”, s. 49–89, i Kristina Boréus, Göran Bergström (red.), *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys* (Lund: Studentlitteratur, 2018, 4:e upplagan)
- Sparrlöf, Göran (2012), ”Historia i gymnasieskolan: nya grundkurser och nya läroböcker”, s. 61–85, i *Samhällsdidaktik: sju aspekter på samhällsundervisning*

i skola och lärarutbildning, red., Anna Johnsson Harrie & Hans Albin Larsson
(Linköping: Linköpings universitet, Forum för ämnesdidaktik)

”Övergripande information om Gy25” (2024)

<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/forandringar-inom-skolområdet/gy25---amnesbetyg-pa-gymnasial-niva/overgripande-information-om-gy25>